ण्यधि विदेहा जाताः Dk. 77 subject to, under the government of, become the property or possession of (अधि denoting स्वत्व in this case); under, inferior to (हीन); अधि हरौ सुराः (Bopadeva) the gods are under Hari. –4 (As first member of Tatpurusha compounds) (*a*) Chief, supreme, principal, presiding; °देवता presiding deity; °राजः supreme or sovereign ruler; °पतिः supreme lord &c. (*b*) Redundant, superfluous (growing over another); °दंतः=अध्यारूढः (दंतस्योपरि जातः) दंतः P. VI. 2. 188. (*c*) Over, excessive; °अधिक्षेपः high censure. According to G. M. अधि has these senses: अधिरध्ययनैश्वर्यवशित्वस्मरणाधिके । *e. g.*; उपाध्यायादधीते; इङोऽध्ययनार्थकत्वस्य अधियोतकः; अधिपतिः (ऐश्वर्ये); अधीनः (वशित्वे) अधिगतः इनं; मातरध्येति (स्मरणे); अधिकं (अधिके). In the Veda अधि is supposed by B. and R. to have the senses of 'out of', 'from,' 'of,' 'among,' 'before', 'beforehand', ' for ', ' in favor of ', ' in ' ' at '.

अधिक *a.* [abbreviation of अध्यारूढ; अध्यारूढशब्दात् कन् उत्तरपदलोपश्च P. V. 2. 73]. **1** More, additional, greater (opp. ऊन or सम); तदस्मिन्नधिकं P. V. 2. 45. (In comp. with numerals) plus, greater by; अष्टाधिकं शतं 100 plus 8 = 108; चत्वारिंशतोऽधिकाः = °चत्वारिंशाः more than 40; नवाधिकां नवतिं R. 3. 69; एकाधिकं हरेरज्येष्ठः Ms. 9. 117. –**2** (*a*) Surpassing in quantity, more numerous, copious, excessive, abundant; in comp. or with instr.; श्वासः प्रमाणाधिकः *S.* 1. 30 more than the usual measure. (*b*) Inordinate, grown, increased, become greater; abounding in, full of; strong in; °क्रोध R. 12. 90; वयोऽधिकः Ms. 4. 141 senior in years; शिशुरधिकवयाः Ve. 3. 30 old, advanced in years; भवनेषु रसाधिकेषु पूर्वं *S.* 7. 20; करोति रागं हृदि कौतुकाधिकं K. 2; रसाधिके मनसि *Si.* 17. 48 abounding in. –**3** (*a*) More, greater, stronger, mightier, more violent or intense; अधिकां कुरु देवि गुरुभक्तिं K. 62; ऊनं न सत्त्वेष्वधिको बबाधे R. 2. 14 the stronger animal did not prey on the weaker; पुमान्पुंसोऽधिके शुक्रे स्त्री भवत्यधिके स्त्रियाः Ms. 3. 49; अधिकं मेनिरे विष्णुं Rám.; अधिकं मित्रं Pt. 2; यवीयान्गुणतोऽधिकः Ms. 11. 186, 9. 154. (*b*) Superior to, better than; higher than (with abl. or in comp.); प्रमाणादधिकस्यापि मत्तदंतिनः Pt. 1. 327; सेनाशतेभ्योऽधिका बुद्धिः Mu. 1. 25 surpassing, more than a match for &c.; विधेरधिकसंभारः R. 15. 62 more than what was sanctioned by rules; तपस्विभ्योऽधिको योगी Bg. 6. 46; ब्रह्म प्रदानेभ्योऽधिकं Y. 1. 212; अश्वाधिको राजा H. 3. 84 strong in cavalry; धनधान्याधिको वैश्यः H. 4. 21 excels in, is superior by reason of; लोकाधिकं तेजः Mu. 4. 10 superior to; sometimes with gen.; पंचदशानां भ्रातॄणामधिको गुणैः K. 136. –**4** Later, subsequent, further than (of time); राजन्यबंधोर्द्वाविंशे (केशांतो विधीयते), वैश्यस्य द्व्यधिके ततः Ms. 2. 65 2 years later i.e. in the 24th year; sometimes with gen.; ममाधिका वा तुल्या वा Râm. –**5** Eminent, uncommon, special, peculiar (असाधारण); विद्या नाम नरस्य रूपमधिकं Bh. 2. 20 superior or uncommon form or beauty; धर्मो हि तेषामधिको विशेषः H. Pr. 25; इज्याध्ययनदानानि वैश्यस्य क्षत्रियस्य च । प्रतिग्रहो ऽधिको विप्रे याजनाध्यापने तथा ॥ Y. 1. 118; sometimes used in the comparative in the above senses; क्लेशोऽधिकतरस्तेषां Bg. 12. 5; °तरमिदानीं राजते राजलक्ष्मीः V. 5. 22; स्वर्गादधिकतरं निर्वृतिस्थानं *S.* 7. –**6** Redundant, superfluous; °अंग having a redundant limb; नोद्वहेत्कपिलां कन्यां नाधिकांगीं न रोगिणीं Ms. 3. 8. –**7** Intercalated, intercalary (as a month &c.) –**8** Inferior, secondary. –**कं 1** Surplus, excess, more; लाभोऽधिकं फलं Ak. –**2** Abundance, redundancy, superfluity. –**3** A figure of speech equivalent to hyperbole; आश्रयाश्रयिणोरेकस्याधिक्येऽधिकमुच्यते । किमधिकमस्य ब्रूमो महिमानं वारिधेर्हरिर्यत्र । अज्ञात एव शेते कुक्षौ निक्षिप्य भुवनानि ॥ अत्र आश्रयस्याधिक्यं । युगांतकालप्रतिसंहृतात्मनो जगंति यस्यां सविकाशमासत । तनौ ममुस्तत्र न कैटभद्विषस्तपोधनाभ्यागमसंभृता मुदः ॥ S. D; महतोर्यन्महीयांसावाश्रिताश्रययोः क्रमात् । आश्रयाश्रयिणौ स्यातां तनुत्वेऽप्यधिकं तु तत् ॥ K. P. 10. –*adv.* **1** More, in a greater degree; स राज्यगुरुणा दत्तं प्रतिपद्याधिकं बभौ R. 4. 1 shone the more; 3. 18; यस्मिन्नेवाधिकं चक्षुरारोपयति पार्थिवः Pt. 1. 243; oft. in comp.; इयमधिकमनोज्ञा *S.* 1. 20; °सुरभि Me. 21. –**2** Exceedingly, too much. –**Comp.** –**अंग** *a.* (**गी** *f.*) having a redundant limb. (**–गं**) [अधिकोऽगात्] a sash, girdle or belt worn over the mail coat. –**अधिक** *a.* more and more, out-doing one another. –**अर्थ** *a.* exaggerated; °**वचनं** exaggeration, an exaggerated statement or assertion (whether of praise or of censure); कृत्यैरधिकार्थवचने P. II. 1. 33; (°नं = स्तुतिर्निंदाफलकमर्थवादवचनं; e. g. वातच्छेद्यं तृणं i. e. so light and weak; काकपेया नदी so deep and full). –**ऋद्धि** *a.* abundant, prosperous, R. 19. 5. –**तिथिः**, *f.*-**दिनं**, **-दिवसः** an intercalated day. –**दंतः**=अधिदंतः. –**मांसार्मन्** =अधिमांस q. v. –**वाक्योक्तिः** *f.* exaggeration, hyperbole. –**षाष्टिक-सप्ततिक** *a.* containing or costing more than 60 or 70.

अधिकाम *a.* [अधिकः कामो यस्य] Of vehement desires, impassioned, lustful. –**मः** [कर्म.] Strong desire.

अधिकृ 8U. 1 To authorize, qualify for the discharge of some duty; be entitled to, have a right to; नैवाध्यकारिष्महि वेदवृत्ते Bk. 2. 34; गुणाः प्रियत्वेधिकृता न संस्तवः Ki. 4. 25 merits are calculated to produce liking, not mere intimacy. –**2** To place at the head of, appoint, set; पांडवेन ह्यहं तात अश्वेष्वधिकृतः पुरा Mb.; दृप्तविनयाधिकृतः R. 9. 62 appointed to humble the proud; शिथिलीकृतेऽधिकृतकृत्यविधौ Ki. 6. 30 set or appointed to duty; देवाः प्रसह्य तमधिकुर्युः Mv. 2 set on, incite or appoint as their chief. –**3** To aim at, allude or refer to, make the subject of; अधिकृत्य कृते ग्रंथे P. IV. 3. 87; किरातार्जुनौ अधिकृत्य कृतं काव्यं किरातार्जुनीयम् Sk.; नाटकं प्रयोगेण अधिक्रियताम् *S.* 1 should be made the subject of representation, should be represented on the stage. –**4** To be used as the head or governing rule; समर्थानां प्रथमाद्वा P. IV. 1. 82; इदं पदत्रयमधिक्रियते Sk. –**5** To superintend, be at the head. –**6** (A.) To bear, endure or overpower, be superior to; शत्रुमधिकुरुते Sk.; अधिचक्रे न यं हरिः Bk. 8. 20. –**7** To feel, enjoy; भवादृशाश्चेदधिकुर्वते रतिं निराश्रयां हंत हता मनस्विता Ki. 1. 43. –**8** To refrain or desist from.

अधिकरणं [कृ-ल्युट्] **1** Placing at the head of, appointing &c. –**2** Relation, reference, connection; रामाधिकरणाः कथाः Râm. referring to. –**3** (In gram.) Agreement, concord, government or grammatical relation (as of subject and predicate &c.); तत्पुरुषः समानाधिकरणः कर्मधारयः P. I. 2. 42 having the members (of the compound) in the same relation or apposition; समानाधिकरणो or व्यधिक-